جام جم

ویژه فرهنگ - هنر
رسانه - جامعه

۵

دوشنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۱ شماره ۶۲۳۵

نگاه

چرا تصویر جامعه ایرانی در بخشی از تولیدات داخلی چرک است؟

رقابت برای نمایش فلاکت

سال‌هاست که سینمای ایران در سیطره فیلم‌های تلخ و گزنده، گرفتار شده و رقابت عجیبی میان اغلب فیلمسازان برای عمق بخشیدن به این سیاهی‌ها درگرفته، یعنی وضعیت به‌گونه‌ای شده که هرقدر کارگردان...

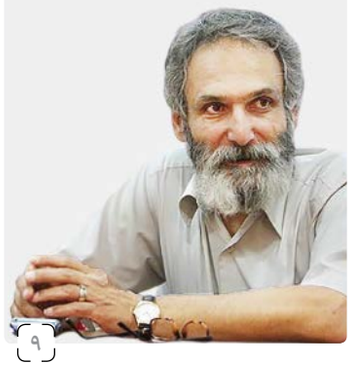

۹

با وجود افزایش انتقادات از یک نمایش موهن صورت گرفت

دفاع عجیب ارشاد از بی‌اخلاقی «مخاطب»

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس بر لزوم برخورد با عوامل نمایش «مخاطب» تاکید کرد

۱۰

گفت‌وگو با احمد شاکری نویسنده و منتقد ادبی

آیا باید با ادبیات عامه‌پسند مخالف باشیم؟

هرچند مدت یک‌بار، فعالان عرصه نشر و کتاب از گونه ادبیاتی با عنوان «ادبیات عامه‌پسند یا زرد» انتقاد و از استقبال مختلف از این دست کتاب‌ها و البته روی گرداندن از رمان‌های اصیل یا در اصطلاح «فرهیختگانی» توسط مخاطبان نیزگله می‌کنند اما مساله‌ای که در بین این انتقادها و...

۱۱

یادداشت

جوانان بدانند وارث چه بزرگانی هستند

عبدا... علیخانی
تهیه‌کننده

رسانه نباید تکراری شود. رسانه باید خط و خطوط و سیاست‌گذاری مشخصی داشته باشد ولی خیلی خطرناک است که یک رسانه دارای ادبیات تکراری شود و مثلا همواره بر یک نوع نگاه در برنامه‌سازی اعم از برنامه‌های سرگرمی یا استراتژیک تاکید کند.

فعالان رسانه ملی باید بدانند چه میراثی به آنها سپرده شده و وارثان چه نوابغی هستند. زمانی در تلویزیون ایران چهره‌هایی مثل جمشید مشایخی، محمدعلی کشاورز، داوود رشیدی، حسین کسبیان، رقیه چهره‌آزاد و... حضور داشتند و چنان وزنی به آثار داده‌اند که آثارشان تا نیم قرن بعد هم مخاطب دارد پس برنامه‌سازان جوان هم بروند و یاد بگیرند، بعد با دست پر به سمت تولید بیایند.

همواره درباره پیدا کردن متن‌های داستانی خوب برای سریال‌سازی گفته‌اند اما یادمان باشد که متن خوب و استاندارد نیاز هر تولید محتوایی است اعم از برنامه‌های گفت‌وگومحور تا مسابقه یا برنامه‌های طنز آیتمی. یک مجری اگر متن مناسبی داشته باشد می‌داند وقتی جلوی مهمان می‌نشیند چه سوالی بپرسد و چگونه بپرسد که هم مخاطبان لذت ببرند و هم حرمت مهمان حفظ شود.

این‌که برخی مجریان می‌گویند باید مصاحبه را در لحظه شکل داد درست است ولی باید پیش‌بینی لحظات مختلف را نیز با یک متن از پیش آماده شده درنظر گرفت. در بخش‌های تحلیلی خبری نیز داشتن متن‌های خوب که از زوایای مختلف به ارائه تحلیل بپردازند، خیلی خوب است.

فقط نباید فکر کنیم سریال‌سازی یا فیلمسازی به متن یا سناریوی خوب نیاز دارد. اتفاقا گاهی داشتن متن خوب در برنامه‌های گفت‌وگومحور بسیار ضروری است ولی متاسفانه گاهی حتی در زمان تولید سریال‌ها نیز به بهانه‌های واهی مثل کمبود یا نبود بودجه، قید متن خوب را می‌زنیم و با طرح‌های تکراری کار می‌کنیم.

این که داستان سریال‌ها بعضا محافظه‌کارانه و پر از ترس و دلهره و خالی از نوآوری است ناشی از آن است که نمی‌خواهیم بپذیریم رسانه ملی رسانه‌ای فراگیر است و باید بهترین محصولات را ارائه کند و وقتی رسانه را جدی نگیریم، گرفتار تکرار از فرم تا مضمون خواهیم شد.

این‌که سریال‌های تازه تولید کنیم و در هر اپیزود آن نگاه‌مان به محصول، به عنوان یک محصول مجزا باشد یا این‌که برنامه‌های تازه تولید کنیم و در هر اپیزود نگاه‌مان، نگاه به یک محصول منحصربه‌فرد باشد قطعا کمک می‌کند به پرهیز از تکراری شدن و رفتن به سمت نوآوری.

مجموعه مستندی درحال ساخت است که محورش رسوم و آیین‌های استان‌هاست

گنجینه‌هایی از دل ایران

هر گوشه از ایران، میراثی پنهان است؛ میراثی که به لحاظ تاریخی قدمت طولانی دارد. میراثی که سبقه در گذشتگان ما دارد. گرچه تا امروز مستندهایی با محوریت آداب و رسوم، آیین‌ها و... ساخته شده است اما تعداد این مجموعه مستندها هم اندک بوده و هم این‌که حرف‌های ناگفته بسیاری است که می‌تواند دستمایه ساخت مستندهای جذاب شود...

۸

گفت‌وگو

هوشنگ توکلی در گفت‌وگو با جام جم آنلاین:

«مخاطب» خطای بزرگ مدیران ناآگاه

نویسنده، کارگردان و بازیگر پیشکسوت کشورمان به نمایش حاشیه‌ساز «مخاطب» واکنش نشان داد و درباره چرایی روی صحنه رفتن چنین نمایش‌هایی گفت: «برخی اعضای شورای ارزشیابی و نظارت اداره‌کل هنرهای نمایشی به فرهنگ، نگاهی لیبرال دارند و به جای توجه به وجهه فرهنگی و هنری آثار، بیشتر به فکر افزایش درآمد هستند.» انتقادها از نمایش مخاطب بالا گرفته‌است؛ نمایشی که به دلیل محتوای غیراخلاقی برای چند روز توقیف شد اما به شکل عجیبی از ۱۶ خرداد دوباره روی صحنه رفت. این بار اولی نیست که چنین نمایش‌های نامناسبی، سبب انتقاد کارشناسان می‌شود. هوشنگ توکلی، نویسنده، کارگردان و بازیگر پیشکسوت در گفت‌وگو با خبرنگار جام جم آنلاین درباره علت مجوز گرفتن چنین نمایش‌هایی گفت: «ما منتظر تغییر مدیریت در خانه‌هنرمندان هستیم و طبیعی است کل عملکرد گذشته این نهاد تجدیدناپذیر است. بنابراین خانه‌هنرمندان باید با دیدگاه و خط فرهنگی جدید فعالیت خود را ادامه دهد؛ چراکه خانه‌هنرمندان محلی است برای انجام کارهای حرفه‌ای نه‌کارهای تجربی». وی تأکید کرد: «طی این سال‌ها در خانه‌هنرمندان هرکه هرکاری دلش خواسته انجام داده و سبب ایجاد بحران فرهنگی شده‌است.» توکلی در پاسخ به این پرسش که برای اصلاح شرایط چه باید کرد، گفت: «ما باید در انتظار تغییرات در خانه‌هنرمندان بمانیم تا برای اصلاح شرایط با مدیری که می‌شناسیم وارد بحث و گفت‌وگو شویم.»

به گفته وی، اگر قرار است خانه‌هنرمندان شرایط بهتری پیدا کند باید محتوا، کیفیت و کمیت آثار مورد بازخوانی قرار گیرند.

نشانه‌های انتخاب‌های نامناسب

این کارگردان و بازیگر پیشکسوت درباره نبود نظارت بر روی صحنه رفتن چنین نمایش‌هایی نیز عنوان کرد: «مشکل اینجاست که برخی اعضای شورای نظارت درگیر افراط و تفریط می‌شوند. البته برای بهبود عملکرد این شورا اعضای آن باید از بین کارشناسان انتخاب شوند تا بتوانند نگاهی دقیق‌تر به نمایش‌ها داشته‌باشند.»

وی درباره این‌که چرا این نمایش مدتی توقیف شد اما دوباره روی صحنه رفته‌است نیز بیان کرد: «چنین عملکردی نشانه وجود چند دستگی و محافظه‌کاری بین اعضای شوراست.»

توکلی با انتقاد از نگاه لیبرال برخی از اعضای شورا تاکید کرد: «برای بهبود شرایط نیاز است مدیران چنین نگاهی را کنار بگذارند و بیش از پیش به وجهه فرهنگی و هنری آثار توجه کنند.»

او یادآور شد: «مساله دیگری که به شکل‌گیری چنین مشکلاتی دامن می‌زند، بی‌تجربگی برخی از اعضای شوراست که از این حکایت دارد انتخاب‌های مناسبی در بخش اداره کل نمایشی انجام نشده‌است.»

خطر نگاه رادیکال

کارگردان و بازیگر پیشکسوت کشورمان ادامه داد: «تیمی که اکنون مشغول مدیریت شرایط است، نگاهی رادیکال دارد و اغلب غیرکارشناسی تصمیم‌گیری می‌کند. بنابراین علت بخش عمده حوادثی که چند ماه اخیر شاهدش هستیم، از تحلیل و رفتارهای اشتباه این افراد ناشی می‌شود.»

وی به مسائل دیگری نیز که به علت این نوع نگاه شکل گرفته‌است نیز اشاره می‌کند: «نیروهایی را که در معاونت هنری حفظ و تربیت شده‌اند، تحریک می‌کنند تا مانند برخی خانواده سینما جبهه‌گیری کنند.»

توکلی عنوان کرد: «افزون بر این می‌توان گفت عده‌ای به خصوصی‌سازی در حوزه فرهنگ اصرار دارند. این درحالی است که وقتی اثری به بخش خصوصی واگذار شود، به نوعی رها می‌شود؛ چون نگاه بخش خصوصی فقط به درآمد است و فرهنگ‌سازی را قربانی درآمد می‌کند.»

به گفته وی، این شرایط سبب شده عده‌ای برای کسب درآمد بیشتر هرعمل ضد فرهنگی را در دستور کار قرار دهند اما این افراد آگاه نیستند که اگر یک اثر فرهنگی خوب باشد مخاطب خود را پیدا می‌کند.»

توکلی با اشاره به این‌که چنین افرادی چون کار را بلد نیستند، به بیراهه می‌روند، افزود: «باید به این افراد یادآوری کرد رویکردی که در پیش گرفته‌اند، به بحران‌های فرهنگی جامعه دامن می‌زند به همین دلیل باید عاقلانه‌تر رفتار کنند.»

نگاهی به جذابیت‌های یک سریال در آستانه پخش سری دوم

خندیدن به یک وضعیت زرد

۶

خبر روز

اگر متقاضی اجرا در تئاترشهر هستید، بخوانید

مدیریت تئاترشهر روز شنبه بیست‌ویکم خرداد درباره جزئیات نحوه دریافت آثار نمایشی متقاضی اجرا در تالارهای مختلف مجموعه، اطلاعیه‌ای را منتشر کرد.

براین‌اساس، هنرمندانی که متقاضی ارسال اثر در بخش «آثار حرفه‌ای» هستند، می‌توانند تا پایان ۳۰ خرداد فرم تقاضای اجرای نمایش در مجموعه تئاترشهر همراه متن کامل نمایشنامه مورد نظر خود را مشخصا به پست الکترونیک بخش دریافت آثار مجموعه به نشانی city.theater.present@gmail.com ارسال کنند.

در این بخش هیچ فیلم و طرح نمایشی مورد پذیرش قرار نخواهد گرفت.

همچنین هنرمندانی که متقاضی حضور در بخش «آثار متقاضی اولین اجرا در مجموعه تئاتر شهر» هستند، باید در ابتدا فرم تقاضای اجرای نمایش را تکمیل سپس با مراجعه حضوری به کتابخانه و مرکز اسناد هنرهای نمایشی مجموعه تئاتر شهر، فرم تقاضای اجرای نمایش و فیلم اثر خود را نیز تحویل دهند. به منظور صرفه‌جویی در زمان و پرهیز از بی نظمی‌های احتمالی، فرم تقاضای اجرای نمایش در مجموعه تئاترشهر در هر دو بخش «آثار حرفه‌ای» و «آثار متقاضی اولین اجرا»، از طریق سامانه اینترنتی مجموعه تئاترشهر به نشانی www.city.theater.ir قابل دریافت است. تئاترشهر تأکید کرده است برای پرهیز از ناهماهنگی‌های احتمالی، زمان دریافت و پذیرش آثار به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد.

قاب

مراسم اختتامیه نوزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی امام‌رضا(ع) با حضور محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حسن ناظم وزیر فرهنگ، گردشگری و آثار باستانی عراق و حجت‌الاسلام مرتضی آقا تهرانی، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس در تالار قدس حرم رضوی برگزار شد.

عکس: ایرنا

گفت‌وگو با علیرام نورایی درباره مسابقه «شهروند و مافیا»

راوی هستم نه مجری!

۷

«جام جم» ریشه‌های گرایش جامعه به جذب ثروت در کوتاه‌مدت را بررسی می‌کند

هیولای میان‌بُر به ناکجاآباد

جامعه ایران از یک طرف به‌دلیل ویژگی‌های جوامع توده‌ای و از سوی دیگر به‌دلیل وجود روابط و مناسبات اجتماعی یک‌سویه، فاقد گروه‌های اجتماعی ساختارمند است، بنابراین طبقات اجتماعی نیز به‌صورت پدیده‌ای متناقض‌نما درمی‌آید. نتیجه سخن آن که در جامعه ما قشربندی اجتماعی به‌دلیل موانع و تحولات اجتماعی نامتوازن، روند پایدار و ساختارمند ندارد...

۱۲